

ОРХОН АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ЗАХИРАМЖ

2022 оны 11 сарын 03 одөр

Дугаар 8/750

Балын-Өнцөөр сум

Г

Журам батлах тухай

Г

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 60 дугаар зүйлийн 60.1 дэх хэсэг, 66 дугаар зүйлийн 66.1 дэх заалтыг, Засгийн газрын 2021 оны "Журам шинэчлэн батлах тухай" 374 дүгээр тогтоолыг тус тус үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1."Аймгийн хэмжээнд мердех бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон Захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам"-ыг хавсралт ёсоор баталсугай.

2.Энэхүү журмын хэрэгжилтэд хянапт тавьж ажиллахыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс (М.Жанболат), хэрэгжүүлж ажиллахыг аймгийн Засаг даргын дэргэдэх нийт хэлтэс, агентлаг, газар, алба, сумдын Засаг даргын Тамгын газар, Орон нутгийн өмчт үйлдвэр, газрын дарга нарт үүрэг болгосугай.

3.Энэ захирамж гарсантай холбогдуулан аймгийн Засаг даргын "Журам батлах тухай" 2021 оны А/188 дугаар захирамж хүчингүй болсонд тооцсугай.

**АЙМГИЙН ХЭМЖЭЭНД МӨРДӨХ БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧГИЙН ХЭРЭГЖИЛТ БОЛОН
ЗАХИРГААНЫ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ
ХИХ НИЙТЛЭГ ЖУРАМ**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү журмыг захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаа, аймаг, сумдын ИТХ-аас болон Засаг дарга, Засаг даргын Тамгын газраас баталсан хөгжлийн бодлогын баримт бичиг (цаашид "бодлогын баримт бичиг" гэх), Монгол Улсын хууль тогтоомж, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн шийдвэр, Засгийн газрын шийдвэр, аймаг, сумдын ИТХ-ын тогтоол (цаашид "хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр" гэх)-ийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах, явц, үр дунд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх, төрийн захиргааны болон нутгийн захиргааны байгууллага (цаашид "захиргааны байгууллага" гэх)-ийн үйл ажиллагаа, үр дүнг үнэлж дүгнэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулна.

1.2. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго нь төрийн болон орон нутгийн бодлого, төлөвлөлт, үйл ажиллагааны гүйцэтгэл, үр дун, үр нөвеөг нэмэгдүүлэх, хэрэгжилт, хариуцлагыг сайжруулах, төрийн захиргааны байгууллагуудын иргэдэд үзүүлж байгаа үйл ажиллагааны чанарыг дээшлүүлэх, хариуцлагыг сайжруулахад оршино.

1.3. Захиргааны байгууллагын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тогтолцоо, хүний неөцийн чадавхыг сайжруулах асуудлыг нэгдсэн удирдлага, зохицуулалтаар хангах, мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө, дэмжлэг үзүүлэх ажлыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газар зохион байгуулна.

Хоёр. Нэр томьёоны тодорхойлолт

2.1. Энэхүү журамд хэрэглэсэн дараах нэр томьёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:

2.1.1. "Хяналт-шинжилгээ" гэж байгууллагын үйл ажиллагаа болон бодлогын зорилго, зорилт, тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилтийн явцыг урьдчилан тодорхойлсон шалгуур үзүүлэлтийн дагуу хянах, мэдээлэх тасралтгүй үйл ажиллагааг;

2.1.2. "үнэлгээ" гэж байгууллагын үйл ажиллагаа, бодлогын баримт бичгийн зорилго, зорилтын хэрэгжилтийг төлөвлөсөн зорилтот түвшинд хүрсэн эсэхэд дун шинжилгээ хийж өгсөн үнэлэлтийг;

2.1.3. "үр дунд суурилсан явцын үнэлгээ" гэж хяналт-шинжилгээний мэдээлэлд үндэслэн зорилтот түвшинд хүрч байгаа эсэхэд үнэлгээ хийх, хүрээгүй бол шалтгаан нөхцөлийг тодорхойлж, үр дүнг сайжруулах дүгнэлт, зөвлөмж гаргах үйл ажиллагааг;

2.1.4. "үр дунд суурилсан эцсийн үнэлгээ" гэж бодлогын баримт бичиг хэрэгжиж дууссаны дараа хэрэгжилтийг үнэлж, үр дун, үр ашиг, үр нөвеөг тодорхойлон цаашид тухайн чиглэлээр бодлого боловсруулан хэрэгжүүлэх, эсхүл зогсоо талаар дүгнэлт, зөвлөмж гаргах үйл ажиллагааг;

2.1.5."хендлэнгийн үнэлгээ" гэж бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, үр дүн, байгууллагын үйл ажиллагаанд хендлэнгийн мэргэжлийн байгууллага, судлаач, үнэлгээчдийн хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг;

2.1.6."хэрэглэгчийн үнэлгээ" гэж захиргааны байгууллагаас үзүүлж байгаа үйлчилгээний чанар, хүртээмжийн талаар иргэдээс авсан сэтгэл ханамжийн судалгааны дүнг;

2.1.7."шалгуур үзүүлэлт" гэж бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн үе шат бурд бий болох өөрчлөлтийг хэмжихээр урьдчилан тодорхойлсон чанарын болон тоон үзүүлэлтийг;

2.1.8."суурь түвшин" гэж үйл ажиллагаа болон бодлогын баримт бичиг, хэрэгжиж эхлэх үеийн шалгуур үзүүлэлтийн чанарын болон тоон утгыг;

2.1.9."зорилтот түвшин" гэж тухайн бодлогын баримт бичгийг хэрэгжүүлэх явцад болон хэрэгжиж дуусахад хүрэхээр хүлээгдэж байгаа өөрчлөлтийг хэмжихээр урьдчилан тодорхойлсон шалгуур үзүүлэлтийн чанарын болон тоон утгыг.

Гурав. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зарчим, хамрах хүрээ

3.1.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийхэд дараах зарчмыг баримтална:

3.1.1.Шударга, хараат бус байх;

3.1.2.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үйл ажиллагаа нээлттэй, тэдгээрээс гаргасан тайлан, дүгнэлт нь ил тод байх;

3.1.3.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ нь шалгуур үзүүлэлт, тоо баримт, судалгаа, шинжилгээнд үндэслэсэн байх;

3.1.4.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тайлан дүгнэлт нь тухайн бодлого, үйл ажиллагааны үр дүн, үр непеөг тодорхойлсон, нотлогдохуйц байх;

3.1.5.Хяналт-шинжилгээг тасралтгүй, үнэлгээг тогтмол, тодорхой үе шаттай хийдэг байх;

3.1.6.Хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийхдээ хэрэглэгч, оролцогч болон олон нийтийн оролцоог хангасан байх;

3.1.7.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тайланд тусгагдсан мэдээллийн үнэн зөв байдлыг холбогдох захиргааны байгууллага, албан тушаалтан хариуцдаг байх.

3.2.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хамрах хүрээнд дараах бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаа багтана:

3.2.1.Бодлогын баримт бичигт Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт түүний удирдлагын тухай хуулийн дараах баримт бичгүүд хамаарна:

3.2.1.1.Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого

3.2.1.2.Хөгжлийн зорилтот хотелбэр

3.2.1.3.Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл

3.2.1.4.Аймгийг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл

- 3.2.1.5. Засгийн газрын үйл ажиллагааны хетөлбөр
- 3.2.1.6. Засгийн газрын үйл ажиллагааны хетөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө
- 3.2.1.7. Засаг даргын үйл ажиллагааны хетөлбөр
- 3.2.1.8. Засаг даргын үйл ажиллагааны хетөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө
- 3.2.1.9. Улсын хөрөнгө оруулалтын хетөлбөр
- 3.2.1.10. Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө
- 3.2.1.11. Аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө
- 3.2.1.12. Форумийн эрхлэх асуудлын хурээнд хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт тусгасан зорилго, зорилтыг тухайн салбарт хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө
- 3.2.2. Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрт даравх баримт бичиг хамаарна:
  - 3.2.2.1. Монгол Улсын хууль;
  - 3.2.2.2. Улсын Их Хурлын тогтоол;
  - 3.2.2.3. Улсын Их Хурлын Байнгын хорооны тогтоол;
  - 3.2.2.4. Ерөнхийлөгчийн зарлиг;
  - 3.2.2.5. Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн шийдвэр;
  - 3.2.2.6. Засгийн газрын тогтооп;
  - 3.2.2.7. Ерөнхий сайдын захирамж;
  - 3.2.2.8. Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл;
  - 3.2.2.9. Засгийн газрын болон Ерөнхий сайдын албан даалгавар
  - 3.2.2.10. Аймгийн ИТХ-ын тогтоол шийдвэр
  - 3.2.2.11. Аймгийн Засаг даргын албан даалгавар
  - 3.2.2.12. Аймаг, сумдын Засаг даргын Зөвлөлийн хурлын тэмдэглэл
  - 3.2.2.13. Аймаг, сумдын Засаг даргын захирамж
- 3.2.3. Захирагааны байгууллагын үйл ажиллагаанд:
  - 3.2.3.1. Энэ журмын 3.2.1, 3.2.2-т заасан баримт бичгийн хурээнд хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа;
  - 3.2.3.2. Монгол Улсын Засгийн газрын тэргүүлэх ач холбогдолтой тесэл, арга хэмжээг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийн биелэлт;
  - 3.2.3.3. Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлтийн биелэлт;
  - 3.2.3.4. Стратеги төлөвлөгөөний биелэлт;
  - 3.2.3.5. Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт;
  - 3.2.3.6. Ип тод байдлыг хангах талаар хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа;
  - 3.2.3.7. Шилэн дансны хётлөлт;
  - 3.2.3.8. Шударга байдлыг хангах талаар хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа;
  - 3.2.3.9. Монгол Улсын Засгийн газрын зарим чиг үүргийг орон нутагт төлөөлөн хэрэгжүүлэх гэрээний хурээнд арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт;
  - 3.2.3.10. Аймгийн Засаг даргаас сумдын болон агентлагуудын дарга нартай байгуулсан гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт (Монгол Улсын сайдуудтай байгуулсан аймгийн Засаг даргын хамтран ажиллах гэрээ);
  - 3.2.3.11. Төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нехцел, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийн биелэлт;
  - 3.2.3.12. Хэрэглэгчийн үнэлгээний тайлан;

Дөрөв.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний удирдлага, зохион байгуулалт

4.1.Бүх шатны захиргааны байгууллага нь өөрийн хариуцсан асуудлын хүрээнд хуульд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлсэн байдалд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх үүрэг бүхий нэгж, эсхүл ажилтантай байна.

4.2.Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийг хэрэгжүүлэх, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагааг үнэлж дүгнэх ажлыг аймгийн хэмжээнд нэгдсэн удирдлага, зохицуулалтаар хангаж, биелэлтэд нь хяналт тавих, мэдээлэх үүргийг хариуцна.

4.3.Энэхүү журмын 4.2-т заасан үүргийг төрийн захиргааны байгууллагад дарга, тухайн нутаг дэвсгэрийн хүрээнд баг, сумдын Засаг дарга, байгууллага, аж ахуйн нэгжид дарга (захирал) нар тус тус хариуцна.

4.4.Захиргаа, хүний неөц, дотоод ажил хариуцсан нэгж бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт, байгууллагын үйл ажиллагааны тайланг нэгтгэх бөгөөд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний нэгж түүнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнз. Төрийн албан хаагч бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт, байгууллагын үйл ажиллагааны тайланг тогтоосон хугацаанд үнэн зөв, бодитой гаргаж өгөх үүрэгтэй. Бодлогын баримт бичиг болон түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулах шатанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хариуцсан ажилтан, нэгжээс төлөөлөл оруулан хамтран ажиллана.

4.5.Тухайн байгууллагын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний нэгж байгууллагын чиг үүрэг, бүтэц, орон тооны хязгаарт нийцсэн үйл ажиллагаа явуулахад хүрэлцэхүйц бурэлдэхүүнтэй байна.

4.6.Төрийн албаны тухай хуульд заасан төрийн албан хаагчид тавих шаардлагаас гадна дараах шаардлагыг хангасан хүнийг бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх албан тушаагд томилно:

4.6.1.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний чиглэлээр болон тухайн салбарт гурваас доошгүй жил ажилласан туршлагатай байх;

4.6.2.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний чиглэлээр гадаад, дотоодын сургалтад хамрагдсан байх;

4.6.3.Баримт бичигт дүн шинжилгээ хийх, үнэлэлт, дүгнэлт өгөх чадвартай байх.

4.7.Захиргааны байгууллагуудын болон баг, сумдын Засаг даргын ажлын алба, Тамгын газар тогтоол шийдвэр, бодлогын баримт бичгүүдийн хэрэгжилтийг байгууллагын удирдлагын баг, зөвлөлөөр тогтоосон хугацаанд хэлэлцүүлж гаргасан шийдвэрийн хамт холбогдох байгууллагад хургуулна.

Тав. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хариуцсан ажилтны эрх, үүрэг

5.1.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх албан хаагч нь дараах эрхтэй байна:

5.1.1.Байгууллагын дотоод нэгжүүдийн үйл ажиллагааны мэдээлэлтэй танилцах;

5.1.2.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээнд хамаарах мэдээлэл, баримт, материалыг холбогдох нэгж, албан тушаалтнаас гаргуулан авах;

5.1.3.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүгнэлтээр зөвлөмж өгөх, өгсөн зөвлөмжийг хангалтгүй биелүүлсэн албан тушаалтанд хариуцлага тооцох саналыг эрх бүхий албан тушаалтанд уламжлах;

5.1.4.Хууль тогтоомжоор олгогдсон бусад эрх.

5.2. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх албан хаагч нь дараах үүрэгтэй байна:

5.2.1.Хууль тогтоомж, териийн албаны ёс зүйн дурмийг баримтлан ажиллах;

5.2.2.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний явцад олж авсан баримт, мэдээллийн нууцыг чанд хадгалж зөвхөн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үйл ажиллагаанд ашиглах;

5.2.3.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үнэлэлт, дүгнэлт, зөвлөмжийг хууль тогтоомж, баримт нотопгоонд үндэслэн гаргах;

5.2.4.Тайлан дахь хүрсэн тувшний талаарх мэдээллийн үнэн, зөв эсэхийг нягтлан шалгаж, байгууллагын удирдлагын баг, зөвлөлд танилцуулах

Зургаа. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний төлөвлөлт, төрөл, арга зүй

6.1.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний төлөвлөлт, төрөл:

6.1.1.Захиргааны байгууллага жил бүр хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний төлөвлөгөөг батална. Энэхүү төлөвлөгөө нь тухайн байгууллагын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний нэгжийн төлөвлөгөө байж болно. Төлөвлөгөөнд зорилго, зорилт, хамрагдах байгууллага, нэгж, хэрэгжүүлэх хугацаа, зардал, хамтран оролцох байгууллага зэргийг тусгана.

6.1.2.Захиргааны байгууллага нь үнэлгээний зорилгоос хамааруулан үр дунд суурилсан явцын болон эцсийн үнэлгээ хийх бөгөөд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний төлөвлөгөөнд ямар төрлийн үнэлгээ хийх талаар нарийвчлан тусгана.

6.1.3.Хөндлөнгийн үнэлгээг явцын болон эцсийн үнэлгээний аль ч шатанд хийж болох бөгөөд иргэд, териийн бус байгууллагын төлөөллийг оролцуулж болно.

6.2.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний арга зүй:

6.2.1.Бодлогын баримт бичигт хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхдээ урьдчилан тодорхойлсон шалгуур үзүүлэлтийн дагуу зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийг дараах аргачлалын дагуу хувиар илэрхийлэн үнэлнэ;

$$\text{Хэрэгжилт} = \frac{\text{Хүрсэн түвшин} - \text{Суурь түвшин}}{\text{Зорилтот түвшин} - \text{Суурь түвшин}} \cdot 100\%$$

6.2.2.Бодлогын баримт бичгийн зорилт, арга хэмжээний хүрсэн түвшинг тоо болон чанараар илэрхийлэх боломжгүй үед хэрэгжилтийн хувийг тодорхойлоход дараах аргачлалаар тооцно:

6.2.2.1.Зорилт, арга хэмжээний хүрэх түвшинд бүрэн хүрээгүй боловч зохион байгуулалтын арга хэмжээ бүрэн авагдсан, холбогдох байгууллагын шийдвэр гарсан, гол үр дүн нь гарч эхэлж байгаа бол **90.0 хувь**;

6.2.2.2.Тавьсан зорилт, арга хэмжээнд хүрэх зорилгоор вэрсдеес хамаарах шийдвэрийг гаргасан, санхүүгийн асуудал шийдвэрлэгдсэн, дээд шатны байгууллагад өргөн барьсан буюу гүйцэтгэл нь тодорхой хэмжээгээр гарч эхэлж байгаа бол **70.0 хувь**;

6.2.2.3.Тухайн зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх бэлтгэл болон боловсруулалтын шатны ажил бүрэн хийгдсэн, ажил тодорхой хэмжээнд эхэлсэн бол **50.0 хувь**;

6.2.2.4.Тухайн зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх бэлтгэл ажил хийгдэж дуусаад боловсруулалтын шатанд байгаа бол **30 хувь**;

6.2.2.5.Тухайн зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай тооцоо, судалгаа хийх, асуудал тодорхойлох зэрэг бэлтгэл хангахтай холбогдсон үйл ажиллагааг авч эхэлж байгаа эсвэл хэрэгжүүлэх талаар ямар нэгэн ажил зохион байгуулаагүй бол биелэлтийг **"0" хувь**.

6.2.3.Бодлогын баримт бичгийн зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийг энэ журмын 6.2.1, 6.2.2-т засан аргачлалын дагуу тооцож, зорилт, арга хэмжээний дундаж үнэлгээгээр бодлогын зорилго, зорилтын хэрэгжилтийг дараах ангилалд шилжүүлэн тооцно;

6.2.3.1."ур дүнтэй"-зорилт, арга хэмжээ нь оновчтой тодорхойлогдсон, шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ бүрэн хүрээгүй, тодорхой үр дүн гарч эхэлж байгаа, хэрэгжилт, үр дүнг нэмэгдүүлэх шаардлагатай бол **100 хувь**;

6.2.3.2."тодорхой үр дүнд хүрсэн"-зорилт нь шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ бүрэн хүрээгүй, удирдлага зохион байгуулалт, хариуцлагыг сайжруулж, үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, зорилтод чиглэсэн арга хэмжээг сайжруулах шаардлагатай бол **70-100 хүртэл хувь**;

6.2.3.3."эрчимжүүлэх шаардлагатай"-зорилт нь шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ хүрээгүй, удирдлага, зохион байгуулалт, хариуцлагыг сайжруулж, үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, зорилтод чиглэсэн арга хэмжээг сайжруулах шаардлагатай бол **30-70 хүртэл хувь**;

6.2.3.4."ур дүнгүй"-зорилт, арга хэмжээ илүү сайн тодорхойлох шаардлагатай, шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ хүрээгүй, төсөв хөрөнгийг үр дүнтэй зарцуулж чадаагүй, удирдлага зохион байгуулалт хангалтгүй бол **0-30 хүртэл хувь**.

6.3.Хууль тогтоомж, тогтоол, шийдвэрийн зүйл, заалтын хэрэгжилтийн үнэлгээг дараах аргачлалаар тооцно:

6.3.1."бүрэн хэрэгжсэн"-холбогдох шийдвэр гарч тавьсан зорилтдоо бүрэн хүрсэн, үр дүн гарсан бол **100 хувь (90-100 хүртэл хувь)**;

6.3.2."хэрэгжих шатанд"-тавьсан зорилтдоо бүрэн хүрээгүй боловч төсөв, санхүүгийн асуудлыг шийдсэн, зохион байгуулалтын арга хэмжээ авсан, дээд шатны байгууллагад өргөн барьсан, холбогдох байгууллагын шийдвэр гарсан, гол үр дүн нь гарч байгаа бол **70 хувь (50-90 хүртэл хувь)**;

6.3.3."хэрэгжилт хангалтгүй"-тухайн зорилтыг хэрэгжүүлэх бэлтгэл ажил болсон боловсруулалт хийгдэж дууссан боловч зохион байгуулалт, төсөв, санхүүгийн асуудал шийдвэрээгүй бол 30 хувь (10-50 хүртэл хувь);

6.3.4."хэрэгжээгүй"-тухайн зорилтыг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай тооцоо судалгаа, бэлтгэл ажил хийгдэж боловсруулалтын шатанд байгаа болон тухайн зорилтыг хэрэгжүүлэх талаар ямар нэгэн ажил зохион байгуулаагүй бол 0 хувь (0-10 хүртэл хувь);

6.3.5. "хэрэгжилтийг тооцох хугацаа болоогүй".

6.4.Бодлогын баримт бичгийн зорилго, зорилт, арга хэмжээ, хууль тогтоомж, тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилтийн еренхий дунг гаргахдаа зорилт, арга хэмжээ, зүйл, заалт бүрийн хэрэгжилтийн арифметик дунджаар тооцно.

6.5.Аймаг, сумдын Засаг даргын Тамгын газрын тухайн жилийн үйл ажиллагааны үнэлгээний дунг гаргахдаа үзүүлэлт бүрийн үнэлгээг 100 хүртэл хувиар илэрхийлэн нийлбэр үнэлгээний арифметик дундгийг харгалзах жинд шилжүүлнэ. Ерөнхий үнэлгээг тодорхойлохдоо жинд шилжүүлсэн дунгуудийн нийлбэрийг 0.05-аар үржүүлж, 0-5 хүртэл оноонд шилжүүлэн дүгнэнэ;

Е-еренхий үнэлгээ;

бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн хувь;

β-байгууллагын чиг үүргийн биелэлтийн хувь;

γ-байгууллагын нээлттэй байдлын үнэлгээ;

бодлогын баримт бичгийн тоо;

η-байгууллагын чиг үүргийн үзүүлэлтүүдийн тоо;

κ-байгууллагын нээлттэй байдлын үзүүлэлтүүдийн тоо;

ι-үзүүлэлтийн дугаар.

$$E = 0.05 * \left[\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (\alpha_i) \right) * 0.6 + \left(\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (\beta_i) \right) * 0.2 + \left(\frac{1}{k} \sum_{i=1}^k (\gamma_i) \right) * 0.2 \right]$$

6.6.Бодлогын баримт бичгийн зорилт, арга хэмжээ, хууль тогтоомж, тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилтэд хоёр удавгийн тайлангийн хугацаанд дараалан ахиц гарваагүй бол удааширан, турван удавгийн тайлангийн хугацаанд мөн ахиц гарваагүй бол тасарсанд тооцно.

6.7.Монгол Улсын Засгийн газрын зарим чиг үүргийг орон нутагт төлөөлөн хэрэгжүүлэх гэрээ (Монгол Улсын сайдуудтай байгуулсан аймгийн Засаг даргын хамтран ажиллах гэрээ)-ний хүрээнд арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт, стратеги төлөвлөгөө, байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг үнэлэхдээ бодлогын баримт бичиг үнэлэх аргачлал, байгууллагын ил тод байдлыг хангах талаар хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааг үнэлэхдээ хууль тогтоомж, тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилтийн үнэлгээ тооцдог аргачлалыг тус тус баримтална.

6.8.Хэрэгжилтийн тайланг дээд шатны байгууллагад тайлагнахдаа тухайн зорилт, арга хэмжээ, заалтын гүйцэтгэл, үр дүнг хоёр мянган тэмдэгтэд багтаана.

Долоо. Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх

7.1. Бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх үйл ажиллагааны зорилго нь баримт бичгийн төлөвлөлт, биелэлтэд чанарын үнэлгээ хийх, хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа, шийдвэр нь үр дүнтэй байсан эсэхэд чанарын үнэлгээ хийх, үр налааг үнэлэхэд оршино.

7.2. Бодлогын баримт бичгийг тайлганаадаа Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуульд заасны дагуу бодлогын баримт бичгийг нэгтгэн тайлганах зарчмыг баримтлан Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Аймгийг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Аймгийг хөгжүүлэх жилийн ажлын төлөвлөгөө, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт заасан зорилго, зорилт, хүрэх үр дүнтэй уялдуулан, тухайн жилд хэрэгжүүлсэн төсөл, арга хэмжээ нь хүрэх үр дүнгийн хэдэн хувьд хурсэн, хөрөнгийн эх үүсвэр, хэмжээний талаарх мэдээллийг нэгтгэн, баталсан шалгуур үзүүлэлтийн дагуу хамтад нь тайлгналтыг хийж холбогдох газруудад хүргүүлэн танилцуулах.

7.3. Бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн хэрэгжилтэд дараах ўе шатаар цогц хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ:

7.3.1. мэдээллийг цуглуулах, ангилах, нэгтгэх;

7.3.2. зорилтын биелэлтийн дүнт үнэлэх;

7.3.3. биелэлтийн үр нөлөөг үнэлэх;

7.3.4. гадаад, дотоод хүчин зүйлийн нөлөөллийг үнэлэх;

7.3.5. төлөвлөлт, хэрэгжилтийн харилцан хамаарлыг үнэлэх;

7.3.6. биелэлтийн түвшинг үнэлэх;

7.3.7. бодлогын баримт бичгийн төлөвлөлт, хэрэгжилтийг сайжруулах тодорхой санал боловсруулах.

7.4. Захиргааны байгууллага нь бодлогын баримт бичигт тодорхойлсон төлөвлөгөөний дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ. Бодлогын баримт бичигт хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхдээ урьдчилан тодорхойлсон шалтуур үзүүлэлтийн дагуу энэ журмын 6.2.1, 6.2.2-т заасан аргачлалаар үнэлнэ.

7.5. Шаардлагатай тохиолдолд харьяалах дээд шатны байгууллага нь бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийг газар дээр нь шалгаж, тайланг хэлэлцэн түүний мөрөөр холбогдох арга хэмжээг авна.

7.6. Энэ журмын 3.2.1-д заасан бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний явцын болон эцсийн тайланг мён журмын 2-3 дугаар хавсралтын дагуу гаргаж, журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд холбогдох байгууллагад хүргүүлнэ.

7.7. Үндэсний хэмжээнд хэрэгжих хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн болон орон нутгийн хэмжээнд хэрэгжих бодлогын баримт бичиг:

7.7.1. Орон нутгийн захиргааны байгууллага нь Алсын хараа-2050 урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичгийг салбар бурийн хүрээнд териин захиргааны төв байгууллагаас батлагдсан төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг гарган аймгийн Засаг даргын Тамгын

газрын бодлогын хэлтсийн мэргжилтнүүд нэгтгэн хяналт шинжилгээ хийн Хяналт шинжилгээ, үнэлгээний хэлтсээр үнэлгээ болон зөвлөмж авч тайланг 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд холбогдох териийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

7.7.2.Хөгжлийн зорилтод хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг орон нутгийн захиргааны байгууллага, сумдын ЗДТГ-ууд хэрэгжилтийг ханган зохион байгуулж хэрэгжилтийг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хяналт шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс нэгтгэн үнэлгээ хийж тайланг зөвлөмжийн хамт 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд Үндэсний хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн асуудал эрхэлсэн териийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

7.7.3.Орон нутгийн захиргааны байгууллага Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн хэрэгжилтийг гарган аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, хөренгө оруулалтын хэлтэст өгч биелзлтийн хяналт шинжилгээг зохион байгуулах Хяналт шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс үнэлгээ болон тайланг зөвлөмжийн хамт 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд Үндэсний хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн асуудал эрхэлсэн териийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

7.7.4.Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, хөренгө оруулалтын хэлтэс хариуцан хэрэгжилтийн биелзлтийг нэгтгэн гаргаж хяналт шинжилгээг хийх, үнэлгээг Хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хэлтэс зохион байгуулан тайланг Засгийн газрын хэрэг Эрхлэх газарт журмын 1 дүгээр хавсралтын дагуу хүргүүлнэ.

7.7.5.Орон нутгийн захиргааны байгууллага аймгийт хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн хэрэгжилтийг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, хөренгө оруулалтын хэлтэст хүргүүлэн нэгтгэл хийх бөгөөд аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хуралд танилцуулах. Хэрэгжилтийн үнэлгээг Хяналт шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс холбогдох хуульд заасан хугацаанд аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хурал, аймгийн ИТХ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн тайланг Засгийн газрын хэрэг Эрхлэх газарт журмын 1 дүгээр хавсралтын дагуу хүргүүлнэ.

7.7.6.Орон нутгийн захиргааны байгууллагууд нь аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн явацад жил бүр хэрэгжилтийг нэгтгэн, хяналт шинжилгээ, үнэлгээг журмын дагуу хийж аймгийн ЗДТГ-ын харьяалах бодлогын хэлтэст хүргүүлэх, бодлогын хэлтэс нь тайланг нэгтгэн Хяналт шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс холбогдох хуульд заасан хугацаанд аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хурал, аймгийн ИТХ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн тайланг Засгийн газрын хэрэг Эрхлэх газарт журмын 1 дүгээр хавсралтын дагуу хүргүүлнэ.

7.7.7.Аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний биелзлтийг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, хөренгө оруулалтын хэлтэс хариуцан хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийн тайланг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд танилцуулах, Хяналт шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс нэгдсэн тайланг 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлнэ.

7.7.8.Сумдын Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хяналт шинжилгээ, үнэлгээний тайланг сумдын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд танилцуулж, аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд хүргүүлнэ.

7.7.9.Захиргааны байгууллага нь гадаадын зээл тусламжаар хэрэгжих байгаа төсөл, хөтөлбөрийг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, хөренгө оруулалтын хэлтэс хариуцан хэрэгжилтийг нэгтгэн тайланг Санхүү төсвийн асуудал эрхэлсэн териийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

7.8. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын хэлтсүүд нь харьяалах салбарын урт болон дунд хугацаанд хэрэгжих бодлогын баримт бичгийг хүчингүй болсонд тооцсон, эсхүл хугацаа дуусмагц эцсийн үнэлгээ болон бодлогын баримт бичгийн үр нөлөөний үнэлгээг хийж, тайлант энэхүү журмын 7 дугаар хавсралтын дагуу гарган Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хургуулна.

7.9. Энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт дараах тохиолдолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах зайлшгүй шаардлагатай нь нотлогдсон байх;

7.9.2. Орон нутгийн сонгуулийн үр дүн нь урт болон дунд хугацааны хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах үндэслэл болохгүй.

7.9.3.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүгнэлт, зөвлөмжид үндэслэн тухайн хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах болон шаардлагатай арга хэмжээ авах үйл ажиллагааг холбогдох байгууллага, албан тушаалтан хариуцан зохион байгуулна.

Найм. Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх

8.1. Орон нутгийн захиргааны байгууллага нь хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийг хяналтад авч, хэрэгжилтийг салбар, чиглэлээр ангилан энэхүү журмын 5 дугаар хавсралтын дагуу гаргаж тайланг журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд харьяалах дээд шатны байгууллагад хургуулна.

8.2. Аймгийн Засаг дарга болон удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгаарын хэрэгжилтийг шийдвэрийн эхэнд нь бичигдсэн агентлаг, нэгж, ажлын хэсгийн дарга (ахлагч) нэгтгэн танилцуулж мэдээлнэ.

8.3. Улсын төсөвт байгууллага болон төрийн, орон нутгийн өмчт хуулийн этгээд хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, тэдгээрт нийцуулэн гаргасан шийдвэрийн биелэлтийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах бөгөөд хэрэгжилтэд нь холбогдох захиргааны байгууллага хяналт тавьж тайлагнана.

8.4. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс нь хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн нэгдсэн дүнг аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хуралдаанд танилцуулах бөгөөд хуралдаанаас гарсан шийдвэрийг захиргааны байгууллага мердеж ажиллана.

8.5. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн явцад хагас, бүтэн жилээр хяналт-шинжилгээ хийж дүнг аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хуралдаанд танилцуулан холбогдох тайланг журмын 1 дүгээр хавсралтын дагуу гарган Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хургуулна.

8.6. Орон нутгийн захиргааны байгууллага бодит шалтгааны улмаас хэрэгжих боломжгүй, цаг хугацааны хувьд ач холбогдолгүй болсон суулийн 3 жил тасарсан болон тухайн асуудлавр дахин шийдвэр гарсан хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн заалтыг хүчингүй болгох, хяналтаас хасах тухай саналыг жилийн эцсийн тайлангийн хамт Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хургуулна.

8.7.Шаардлагатай гэж үзвэл дээд шатны байгууллага нь хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийг газар дээр нь шалгаж, тайлан, мэдээллийг хэлэлцэн тэдгээрийн мөрөөр холбогдох арга хэмжээг авна.

8.8.Орон нутгийн захиргааны байгууллага шаардлагатай тохиолдолд хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийг агуулга, чиглэлээр нь багцлан хяналт-шинжилгээ хийж, үр дүнг үнэлж холбогдох арга хэмжээ авна.

8.9.Сумдын Засаг даргын Тамгын газар, нутгийн захиргааны байгууллага, орон нутгийн омчтой уйлдвэрийн газрууд хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр болон бодлогын баримт бичгүүдийн хэрэгжилтийг тогтоосон хугацаанд нэгтгэн дүгнэж тухайн байгууллагынхаа зөвлөлийн болон удирдлагын багийн хуралдаанд оруулан хэлэлцүүлж гаргасан шийдвэрийн хамт холбогдох бодлогын хэлтэс, газруудад хүргүүлэн ажиллана.

Ес. Захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх

9.1.Аймгийн Засаг дарга түүний Тамгын газар нь тухайн жилийн үйл ажиллагааны үр дүнд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тайланг энххүү журмын б дугаар хавсралтын дагуу гаргаж тайланг Засгийн газрын Хэрэг зэрхлэх газарт мөн журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд хүргүүлнэ. Тайлан нь дараах хавсралттай байна:

9.1.1.Үндэсний хэмжээнд хэрэгжих хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн баримт бичгийн хэрэгжилт

а/ Алсын хараа 2050 урт хугацааны бодлогын баримт бичгийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт

б/ Хөгжлийн зорилтод хөтөлбөрийн хэрэгжилт

в/ Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн холбогдох арга хэмжээний хэрэгжилт

г/ Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний холбогдох арга хэмжээний хэрэгжилт

9.1.2.Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт

9.1.3.Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөний холбогдох арга хэмжээний биелэлт

9.1.4.Аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний биелэлт

9.1.5.Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт болон хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний холбогдох арга хэмжээний биелэлт

9.1.6.Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлтийн үнэлгээ.

9.1.7.Монгол Улсын Засгийн газрын тэргүүлэх ач холбогдолтой төсөл, арга хэмжээг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийн биелэлт;

9.1.8.Монгол Улсын Засгийн газрын зарим чиг үүргийг орон нутагт төлөвлөн хэрэгжүүлэх гэрээ ний хүрээнд арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт

9.1.9.Байгууллагын тухайн жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт

9.1.10.Терийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нехцел, нийгмийн баталгааг хангах хетелберийн биелэлт;

9.1.11.Байгууллагын ил тод байдлын үнэлгээ;

9.1.12.Шилэн дансны хетлелтийн үнэлгээ;

9.1.13.Шударга байдлын түвшний үнэлгээ

9.1.14.Хэрэглэгчийн үнэлгээ

9.1.15.И-Оффис программ ашиглалт, байгууллагын үйлчилгээний цахимжуулалт

9.1.16.Архив албан хэрэг хөтлөлт

9.1.17.Шуурхай зөвлөгөөнөөс болон удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгавар, зөвлөмж, зөвлөгөөний хэрэгжилт.

9.2.Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь Засаг даргын дэргэдэх агентлаг, сумын Засаг даргын Тамгын газрын үйл ажиллагаанд, сумдын Засаг даргын Тамгын газар нь багуудын Засаг даргын ажлын албанда болон сумын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгав төрийн үйлчилгээний байгууллагууд сумын Засаг даргатай гэрээ байгуулан ажиллаж байгаа байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнз.

9.3.Орон нутгийн захиргааны холбогдох байгууллагуудын төлөөлөлтэй хамтран улсын болон орон нутгийн өмчтэй үйлдвэр, газруудад үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг зохион байгуулан ажиллаж болно.

9.4.Захиргааны байгууллага нь хэрэглэгчийн үнэлгээг Засгийн газрын Хэрэг зэрхлэх газрын даргын баталсан өрөнхий удирдамжийн дагуу хөндөнгийн байгууллаганаар хийлгэнэ.

9.5.Авлигатай тэмцэх газравас гаргасан шударга байдлын түвшингийн үнэлгээ нь захиргааны байгууллагын үнэлгээний нэг үзүүлэлт болох ба уг ажлыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хууль эрх зүйн хэлтэс хариуцан зохион байгуулна.

9.6.Шилэн дансны хетлелтийн үнэлгээ нь захиргааны байгууллагын үнэлгээний нэг үзүүлэлт болох ба уг ажлыг аймгийн Засаг даргын Тамгын Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс хариуцан зохион байгуулна.

9.7.Монгол Улсын Засгийн газрын зарим чиг үүргийг орон нутагт төлөөлөн хэрэгжүүлэх гэрээ (Монгол Улсын сайдуудтай байгуулсан аймгийн Засаг даргын хамтран ажиллах гэрээ)-ний хүрээнд арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын бодлогын хэлтсүүдийн мэргэжилтнүүд хариуцан ажиллах ба хяналт шинжилгээ, үнэлгээг хийлгэн гэрээнд заасан хугацаанд нь тухайн яамдад нь хургуулна. Уг үнэлгээ нь захиргааны байгууллагын жилийн үйл ажиллагааны үнэлгээний нэг үзүүлэлт болно.

9.8.Терийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нехцел, нийгмийн баталгааг хангах хетелберийн хэрэгжилтийг журмын 4 дүгээр хавсралтын дагуу гаргаж, журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд Засгийн газрын Хэрэг зэрхлэх газарт хэрэгжилтийн тайлланг цаасаар болон цахим сангваар хүргүүлэх ажлыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс хариуцан зохион байгуулна.

9.9. Байгууллагын тухайн жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг Засгийн газрын 2020 оны 217 дугаар тогтоолын дагуу гарган, хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийн журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хэрэгжилтийн тайланг цвасаар болон цахим сангаар хүргүүлэх ажлыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс хариуцан зохион байгуулна.

9.10. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь байгууллагын ил тод байдлын үнэлгээг энэхүү журмын 8 дугаар хавсралтын дагуу гаргаж, журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хэрэгжилтийн тайланг цвасаар болон цахим сангаар хүргүүлэх ажлыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс, Хууль эрх зүйн хэлтэс хамтран хариуцан зохион байгуулна.

9.11. Орон нутгийн захиргааны байгууллагуудын И-Оффис программ ашиглалт, вэб сайт цахимжуулалтыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс хариуцна зохион байгуулна.

9.12. Архив албан хэрэг хетлэлтийг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хууль, эрх зүйн хэлтсийн Архивын тасаг хариуцна зохион байгуулна.

9.13. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын жилийн үйл ажиллагааны үнэлгээний дүнг аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцүүлнэ.

Арав.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим сан

10.1. Бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагааг үнэлэх, тайлан илгээх, хулээн авах, мэдээллийн урсгалыг удирдах, хянах, хадгалах, ашиглах, түгээхэд аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын мэдээллийн И-Оффис цахим сан (цаашид "цахим сан" гэх)-г ашиглана.

10.2. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн цахим санг ашиглах зааврыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын дарга баталж, захиргааны байгууллагыг удирдлага, зохицуулалтаар хангаж ашиглана.

10.3. Хэрэгжилтийн тайланг цахим санд оруулахдаа тухайн зорилт, арга хэмжээ, заалтын хүрсэн үр дүнг хоёр мянган тэмдэгтэд багтаах бөгөөд шаардлагатай бол нотлох баримтыг файлаар хавсаргана.

10.4. Цахим санд мэдээлэл оруулж байгаа байгууллага, албан хаагч мэдээллийн үнэн зөв, бодит байдлыг хариуцна.

10.5. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь дор дурдсан асуудлыг хариуцна:

10.5.1. мэдээллийн сан, служзээний хэвийн, найдвартай ажиллагаа болон программ хангамж, системийн зохицуулалт, нэвтрэх эрх олгох асуудлыг зохицуулах;

10.5.2. цахим санд ёөрт олгосон эрхийн дагуу бодлогын баримт бичгийн зорилт, арга хэмжээ, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн заалт нэг бурийг хяналтад авч хэрэгжүүлэх байгууллагатай холбогдон тайланах хугацааг зааж, холбогдох өөрчлөлтийг тухай бур хийх;

10.5.3.цахим санд өөрт оногдсон эрхийн дагуу нэвтрч, бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт болон байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх;

10.5.4.цахим сангийн үйл ажиллагаатай холбоотой сургалт, зааварчилгаа, мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө өгөх ажлыг зохион байгуулна.

10.6.Орон нутгийн захиргааны байгууллага дараах асуудлыг хариуцна:

10.6.1.захиргааны байгууллагын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний нэгж болон тухайн асуудал хариуцсан ажилтан цахим санд нэвтрч, бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийг гаргахдаа И-Оффис системд оруулсан заалтуудын хэрэгжилтийг хариуцан гаргаж хугацаанд нь системд оруулж тайлagnана.

10.6.2.бодлогын баримт бичиг болон хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн мэдээ, тайланг Засаг даргын зөвлөл, удирдлагын багийн хурлаар хэлэлцүүлсний дагуу цахим санд оруулан баталгаажуулж, холбогдох байгууллагад албан бичгээр хүргүүлэх;

10.6.3.холбогдох байгууллагаас өгсөн үнэлгээтэй тухай бүр танилцаж, өгсөн удирдамж, зааврыг мөрдөн ажиллах.

10.7.Цахим сан нь ил тод байдлыг хангах зорилгоор олон нийтэд зориулагдсан нээлттэй хэсэгтэй байна.

Арван нэг.Хяналт-шинжилгээ , үнэлгээний үр дүнг хэрэгжүүлэх

11.1.Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх захиргааны байгууллага нь бодлогын баримт бичгүүдийг хяналтдаа авч хэрэгжүүлж байгаа байдал болон үйл ажиллагааны чанар хуртзэмж, үзүүлж байгаа үйлчилгээний чадварыг үндэслэн еренхий үнэлгээгээр хамгийн өндөр оноо авсан эхний 5 байгууллагыг шилдгээр шалгаруулан тус бүр 3.0 сая төгрөгөөр урамшуулах шийдвэрийг аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хуралдаанд оруулан хэлэлцүүлж, аймгийн Засаг даргын захирамжаар баталгаажуулна.

11.2.Сумдын Засаг даргын Тамгын газар нь тус журмын 11.1. дэх заалтын еренхий үнэлгээний урамшуулалд хамрагдахгүй бөгөөд сумдын Засаг даргын Тамгын газрын еренхий үнэлгээ нь аймгийн Засаг даргын дэргэдэх орон нутгийн захиргааны байгууллагуудын үнэлгээний жагсаалтавс тусдаа дүгнэгдэнэ.

11.3.Энэхүү журмын 11.1-д заасан урамшуулалд шаардагдах хөрөнгийг аймгийн Засаг даргын жил бүрийн төсөл, хөтөлберийн зардалд тусган жил бүр батлуулна.

11.4.Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх газар, хэлтэс, албад, агентлаг, сумдын Засаг даргын Тамгын газарт хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх үзүүлэлтүүд:

11.4.1.Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн үр дүнгийн үнэлгээнд:

- Монгол улсын урт хугацааны бодлогын хөтөлбөр "Алсын хараа 2050" хөтөлбериийн хэрэгжилт
- Засгийн газрын Үйл ажиллагааны хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт
- Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл

- УИХ-ын тогтоол, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөмж, Засгийн газрын шийдвэрийн хэрэгжилт
- Монгол Улсын Их Хурал болон Засгийн газраас баталсан хөгжлийн зорилтод хөтөлбөрийн хэрэгжилт
- Монгол улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт
- Улсын төсөв болон гадаадын зээл тусlamжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж байгаа теслүүдийн хэрэгжилт

11.4.2. Аймгийн бодлогын баримт бичгийн үр дүнгийн үнэлгээнд:

- Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт
- Аймгийг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл
- Аймгийн хөгжлийн жилийн ажлын төлөвлөгөөний хэрэгжилт
- Аймгийн ИТХ-ас баталсан дэд хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилт
- Улсын болон орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн, төлөвлөсөн ажлын үр дүн хэрэгжилт
- Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас төсвийн шууд захирагчтай байгуулсан үр дүнгийн тэрэзний биелэлт
- Аймгийн ИТХ-ын тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн биелэлт

11.4.3 Байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнгийн үнэлгээнд:

- Архив, албан бичгийн стандарт хэрэгжилтийн байдал
- Хүний неецийн бодлогын ил тод байдал
- Өргөдөл гомдол шийдвэрлэлтийн байдал, авсан арга хэмжээ
- Байгууллагын хууль эрх зүйн сургалт сурталчилгаа, үйл ажиллагааны ил тод, нээлттэй байдал
- Төсөв, санхүүгийн болон баар, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны ил тод байдал
- Аймгийн Засаг даргаас егөгдсөн үүрэг даалгаврын хэрэгжилт
- Байгууллага бүрийн үйл ажиллагааны тусгай үзүүлэлтийн үнэлгээг 11 дүгээр хавсралтын дагуу /Тусгай үзүүлэлт нь байгууллага бүрийн үндсэн үйл ажиллагааны чиглэлээр/

11.4.4. Засгийн газраас баримтлаж буй Тэргүүлэх чиглэлийн зорилтууд болох Хог хаягдлын менежмент, Ногоон байгууламж, цахим шилжилтийн хэрэгжилтийг тухайн байгууллагын хурээнд хэрэгжүүлсэн ажлыг тайлан хэлбэрт оруулан авах

11.5. Захиргааны байгууллага хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тайландаа дурдсан зөвлөмж, дүгнэлтийн дагуу холбогдох арга хэмжээг авч дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

11.5.1. Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх хэлтэс, агентлаг, газар, албад, сумдын Засаг даргын Тамгын газрын тэргүүний арга, туршлагыг түгээн дэлгэрүүлэх, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр олон нийтийн хүртээл болгох, гарсан алдаа, дутагдлыг засах;

11.5.2. Орон нутгийн захиргааны байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнт дээшлүүлэх чиглэлээр сургалт зохион байгуулах;

11.5.3. Харьяалах захиргааны байгууллагын үйл ажиллагааны үр дунг дээшлүүлэх талаар үүрэг, чиглэл егех, шаардлагатай тохиолдолд зохих удирдамжийн дагуу газар дээр нь хяналт шалгалт хийж, дүгнэлт гаргах;

11.5.4. Байгууллагын жилийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний төлөвлөгөөнд холбогдох дээд газраас егөгдсөн зөвлөмж, санал, дүгнэлтээр егөгдсөн арга хэмжээнүүдийг тусган хэрэгжүүлнэ.

11.6.Захиргааны байгууллага хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг газар дээр нь хийх, эрдэмтэн, судлаачдыг үнэлгээ хийхэд татан оролцуулах, хэрэглэгчийн болон хөндлөнгийн үнэлгээ хийлгэх, сургалт зохион байгуулах, сургалтын материал, ном, тохимол, гарын авлага хэвлүүлэх эсрэг зардлыг байгууллагын төсөвт жил бүр тусган батлуулна.

11.7.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний явцын болон эцсийн дүгнэлт, зөвлөмжид үндэслэн тухайн бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх, нэмэлт, верчлелт оруулах болон шаардлагатай бусад арга хэмжээ авах үйл ажиллагааг холбогдох байгууллага, албан тушаалтан хариуцан зохион байгуулна.

Арван хоёр. Хариуцлага

12.1.Бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт, байгууллагын үйл ажиллагааны үнэлгээний дунгээр хоёр жил дараалан хангалтгүй үнэлгээ авсан, эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлт нь буурсан агентлаг, хэлтэс, албадын дарга болон сумдын Засаг даргын Тамгын газрын даргыг Хөгжлийн бодлого, төвлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль, Монгол улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Терийн албаны тухай хуулийн дагуу албан тушаал хариуцлага ноогдуулах саналыг эрх бүхий албан тушаалтанд уламжлах.

12.2.Дараах зерчил гаргасан албан тушаалтанд Терийн албаны тухай, Төсвийн тухай болон холбогдох бусад хуульд зааснаар хариуцлага хүлээлгэнэ:

12.2.1.энэхүү журмын 3.1, 4.4-т заасныг зөрчиж худал, зерүүтэй мэдээллээр тайлгнасан;

12.2.2.егсен зөвлөмжийг биелүүлээгүй;

12.2.3.хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүн, тайланг Засаг даргын заврел, хэлтэс, газрын удирдлагын багийн хурлаар хэлэлцүүлээгүй;

12.2.4.захиргааны байгууллагын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний нэгжийн болон тухайн асуудал хариуцсан ажилтан цахим санд бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт, аймгийн Засаг даргаас өгөгдсөн үүрэг даалгаврын явц, хэрэгжилтийг хугацаанд нь үнэн зөв тайлагнаагүй албан хаагчдыг;

12.2.5.бодлогын баримт бичгийн явцын тайланг шалгуур үзүүлэлт болон гүйцэтгэлийн явцад гарсан эерэг верчлэлтийн ессэн /буурсан/ дунгээр энэ журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд цахим системд оруулаагүй.